

De Ster

Tempelplein te Salt Lake City met de standbeelden van Joseph en Hyrum Smith, de drie getuigen van het Boek van Mormon: Oliver Cowdery, David Whitmer en Martin Harris en een gedeelte van de Tempel op de achtergrond.

Augustus 1956

De Ster

VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

56e JAARGANG

Nr 8

Redacteur:

RULON J. SPERRY,

President der Nederl. Zending.

Assistent:

A. D. JONGKEES

Zendingsfotograaf:

RINZE SCHIPPERS.

INHOUD:

	Blz.
Van de Redactie	227
De Heer zegene en behoeft U	228
De vraag van de maand beantwoord door Joseph Fielding Smith	230
Het toevallig geluk	232
De waarde van een mensenziel, door John P. Lillywhite	233
President John P. Lillywhite bezoekt de Nederlandse Zending	234
De Noordam is binnen!	236
Het Jeugdwerk in de Nederlandse Zending	237
Onder de Ponca-Indianen, door William C. Staines	238
Onze Zonnehoek	239
Het Meezennestje	242
Gebeurtenissen in de Zending	253
Aankomst en vertrek	254
Vrijheid en onderworpenheid door Richard L. Evans	256

Administratie: Laan van Poot 292, Den Haag

*„De Ster” van de Kerk van Jezus Christus
van de Heiligen der Laatste Dagen
verschijnt eenmaal per maand.*

ABONNEMENTSPRIJS: f 1.25 PER KWARTAAL
GIRONUMMER 240615 - LAAN VAN POOT 292 - DEN HAAG

NADruk VAN DE IN DIT NUMMER
VOORKOMENDE CLICHE'S IS VERBODEN

Van de redactie

De ergernissen

WEE der wereld van de ergernissen! want het is noodzakelijk, dat de ergernissen komen, doch wee dien mensch, door welken de ergernis komt! Matth. 18 : 7.

Vaak stemt het droevig te zien, hoe weinigen van de leden van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen de Sabbat heiligen. Hoe weinigen van hen, die als lid in de gemeente, waartoe zij behoren, zijn ingeschreven, des Zondags opgaan naar het bedehuis om aldaar in de Sacramentsdienst door hun tegenwoordigheid te getuigen: „Ik doe, wat mijn Meester, die vrijwillig Zijn leven voor mij gaf, van mij verlangt”.

Honderden staan als lid ingeschreven, maar zij, die getrouwelijk verschijnen, zijn niet meer dan enige tientallen. U begrijpt, dat ik hierbij één bepaalde gemeente op het oog heb.

En wanneer wij op onderzoek uitgaan naar de reden van het wegblijven, dan wordt in de meeste gevallen als aanleiding opgegeven: **ERGERNIS**. Ergernis over de leiding, ergernis over het doen en laten van medeleden. Dit horende, denk ik altijd aan de woorden van Jezus, die ik boven dit artikel heb geplaatst. **WANT HET IS NOODZAKELIJK, DAT DE ERGERNISSEN KOMEN!**

Waarom zegt Jezus dat? Zeer zeker niet met de bedoeling, dat zwakke leden, die aanstoot nemen aan het gedrag van anderen, uit Zijn koninkrijk zouden gaan! Waarom dan wel? Waarom zijn ergernissen noodzakelijk?

Eenvoudig daarom: om onze wil te stalen, ons geloof te beproeven, de oprechtheid te toetsen van de belofte, onze Vader in de Hemel aan het watergraf gedaan. De ergernissen zijn voor Zijn kinderen wat de gymnastiektoestellen voor de athleet zijn: om de bekwaamheden op te voeren, voor de eerste op geestelijk, voor de laatste op lichamelijk gebied. Laat beiden varen en verslapping en tenslotte onmacht treden er voor in de plaats.

Natuurlijk zal het zijn voorgekomen, dat iemand werkelijk gegriefd wordt. Maar wie dan de Kerk de rug toekeert, handelt als de soldaat, die zijn wapenrusting wegwerpt als het gevaar het meest nabij is, als de gezagvoerder van een schip, die bij een op handen zijnde storm het roer onklaar maakt. Jezus zegt immers niet voor niets: „Kom tot Mij, die **belast** en **vermoeid** zijt, en Ik zal U rust geven! Waarom, o waarom dan van Hem weg te gaan? Als wij Hem de rug toekeren, zien wij immers Zijn uitgestrekte handen niet! „Wee dien mensch, door welken de ergernis komt”. Is het niet veel beter, het oordeel aan Hem over te laten over degeen, die oorzaak is van onze ergernis? Wij kunnen nooit een groter vriend in dit en het toekomstige leven hebben dan Jezus Christus, die tot ons zegt: „Gij zijt Mijne vrienden, zoo gij doet, wat Ik u gebied” (Joh. 15 : 14).

Het is duidelijk, dat wij **niet** doen, wat Hij gebiedt, wanneer wij uit Zijn Kerk wegblijven.

A. D. JONGKEES.

De Heer zegene en behoede U.

WANNEER van ons schip de trossen worden los gegoooid en wij langzaam weg varen van de kust van uw mooi land, zullen wij in gedachten bij u zijn. De jaren, die vóór ons liggen, zullen altijd worden verlicht door de herinnering aan de tijd, in Holland doorgebracht.

Van de eerste (zonnige) dag af na onze aankomst, toen de Nieuw-Amsterdam de haven van Rotterdam binnestoomde, tot aan de zomer van 1956, hebben wij vele ondervindingen opgedaan en hebben wij veel geleerd en wij gevoelden ons gelukkig in de dienst van de Meester. Het was een bijzondere zegen om het gehele gezin bijeen te hebben en aldus van uw vriendschap te genieten.

Drie dagen na onze aankomst in Mei 1952 ging Lee naar de kleuterschool en nu heeft hij de derde klas van de „Nutsschool” aan de Laan van Poot doorlopen. Marvin heeft het eerste jaar aan het Dalton Lyceum beëindigd. Donette heeft, buiten haar schoolwerk, een deel van haar tijd aan zendingswerk gegeven en van het begin af steeds op het kantoor geassisteerd. Daryl arbeidde op het kantoor, volvoerde opdrachten voor de hulporganisaties en bracht vele avonden met zendingswerk door. Wij allen hebben zeer veel genoten van de vele vergaderingen en partijen, die wij met u tezamen hadden. Wij zijn rijk gezegend en onze Vader in de Hemel zeer dankbaar voor de gelegenheid die wij hadden om onder u te leven en te arbeiden.

Wij zijn diep onder de indruk geweest van uw strijd tegen de zee, van de kleurrijke geschiedenis van uw worsteling om vrijheid op godsdienstig en politiek gebied. Wij kwamen onder de bekoring van

uw mooie en wel onderhouden landschap en van uw vriendelijke tehuizen. Uw prachtige bloemen en het tulpenseizoen zullen wij nooit vergeten en uw vredige hofsteden met hun zwart en witgekleurde koeien en de rood gepande woningen en schuren hebben ons altijd zeer geboid. Uw steden met hun drukke verkeer, met hun grachten en singels en hier en daar een windmolen hebben een onuitwisbare indruk op ons achtergelaten. Wij waren hier tijdens de watersnood van 1 Februari 1953 en wij zagen regering en volk als één man opstaan om de machtige taak van de herbouw ter hand te nemen.

Wij bewonderen de moed en de vasthoudendheid van de Nederlanders.

Evenmin zullen wij de grote geestelijke ervaringen vergeten, die wij met u mochten beleven. De grote moeilijkheden, die de normale groei van onze kleine gemeenten in de weg stonden en die door de emigratie werden veroorzaakt, hebben enige vooruitgang toch niet kunnen verhinderen. Wij weten, dat gij, die hier blijft, zult worden gezegend en eenmaal alle grote voorrechten zult genieten, die de Kerk aan jong en oud heeft te bieden. Het bouwen van Tempels en geschiktere vergaderplaatsen, stoffelijke zegeningen, die zeker door geestelijke gevolgd zullen worden.

Wij gaan heen, doch laten onze zegen bij u achter. Wij danken u voor uw vriendelijkheid en edelmoedigheid jegens ons en jegens de zendelingen, die tot u werden gezonden. Wij weten, dat een goede Vader in de Hemel, Die over allen waakt, u rijkelijk zal zegenen voor uw aandeel in het uitbreiden van Zijn Koninkrijk op aarde. Wij bidden ernstig, dat wij, zowel als gij, steeds getrouw zullen blijven aan het verbond, hetwelk wij vrijwillig hebben gesloten. Laten wij nooit ver-slappen of van de waarheid afwijken.

Wij hopen, dat wij elkander eenmaal weer zullen ontmoeten, staande op onze gemeenschappelijke basis van het Evangelie van onze Meester, met liefde in het hart voor het wonderbare plan van zaligheid. Moge de Heer u zegenen en schragen nu en altijd. Tot wederziens.

President en Zuster Van Dam en kinderen.

*Hoe eerlijker een mens is, des te minder
stelt hij zich als een heilige aan.*

Lavater

*Het kwade geweten is een getuige,
die men dag en nacht in zich omdraagt.*

Juvenalis

De vraag van de maand

beantwoord door Joseph Fielding Smith

VRAAG:

Wij zouden graag worden ingelicht over de twaalf stammen Israëls. Er is in onze klas discussie over geweest, waar verschillende meningen naar voren kwamen. Wij weten dat Jacob twaalf zoons had, maar in een boek, getiteld: „God plantte een boom”, vinden wij de mededeling, dat Ephraïm en Manasse, zonen van Joseph, de plaats innamen van Ruben en Simeon, en in het lesboek van de Zondagsschool staat ook, dat Ruben als een van de stammen Israëls door Ephraïm werd vervangen. Er werd op gewezen, dat in het Oude Testament Ruben en Simeon genoemd worden als stammen en dat zij hun erfdeel ontvingen, toen het land Kanaän werd verdeeld.

Hoe konden Ephraïm en Manasse stammen worden, terwijl er nog twaalf waren?

Een andere vraag: Welke stammen vormden het koninkrijk Israël en welke het koninkrijk Juda, na de splitsing?

ANTWOORD:

1. De geschiedenis van de stammen Israëls, hun oorsprong, hun erfenissen, hun verdeeldheden, opstandigheden en tenslotte het verlies van hun erfdeel, staat duidelijk beschreven in de boeken van het Oude Testament. Jacob, door de Heer Israël genaamd, had twaalf zoons, namelijk: Ruben, Simeon, Levi, Juda, Issachar, Zebulun, Joseph, Benjamin, Gad, Asher, Dan en Naphtali. Elk van hen werd de vader van een stam in Israël en ontving als zodanig een patriarchale zegen, toen Jacob naar Egypte toog. Hij zegende ook de twee zoons van Joseph, Manasse en Ephraïm en adopteerde hen als zijn eigen zoons en zij werden gezegend als grondleggers van stammen in Israël.

De opvatting, als zouden deze twee zonen van Joseph Ruben en Simeon hebben vervangen, vindt zijn oorsprong in de woorden van Jacob, die hij sprak toen hij hen als zonen aannam. Wij lezen namelijk in Genesis 48 : 5: „Nu dan, uwe twee zonen, die u in Egypteland geboren waren, eer ik in Egypte tot u gekomen ben, zijn mijne: Efraïm en Manasse zullen mijne zijn, als Ruben en Simeon”. Een nauwkeurige lezing van deze tekst toont aan, dat zij de zonen van Jacob zouden zijn, juist zoals Ruben en Simeon waren, en niet dat zij deze moesten vervangen. Ook is enige verwarring ontstaan doordat wij in 1 Kronieken 5 : 1 lezen, dat ofschoon Ruben de eerstgeborene was, zijn

geboorterecht wegens zijn overtreding, aan de zonen van Joseph was gegeven. De zaak van het geboorterecht had evenwel niets te maken met een plaats tussen de stammen Israëls; Efraim werd als een stam niet in de plaats gezet van Ruben.

Toen Israël door Mozes uit Egypte werd geleid, was het des Heren plan om van de twaalf stammen een koninklijk priesterschap te maken en hen te eren door uit hun midden getrouwe mannen te kiezen, die het Melchizedekse Priesterschap zouden dragen.

Wegens hun voortdurende opstandigheid en murmureren, waarbij zij Aäron een gouden kalf lieten maken om te aanbidden, toen zij dachten, dat Mozes dood was, ontstak de toorn des Heren tegen hen. Daarom nam Hij Mozes en het Melchizedekse Priesterschap van hen weg en liet hun een ander Priesterschap over, waarmede Hij Aäron en diens zonen begiftigde en enige uitgekozen mannen van de stam van Levi, om priesters en geestelijke verzorgers te zijn voor alle stammen van Israël. (Zie L. & V. 84 : 23-27). Ingevolge dit besluit verkregen Aäron en de stam van Levi, waartoe Aäron behoorde, deze grote eer en voortaan werden de Levieten niet langer tot de stammen Israëls gerekend, want de Heer zeide, dat Hij hen onder alle stammen zou verspreiden om hun verzorgers en priesters te zijn. Daarom gebod Hij Mozes als volgt:

„Maar de Levieten, naar den stam hunner vaderen, werden onder hen niet geteld.

„Want de Heere had tot Mozes gesproken, zeggende:

Alleen den stam Levi zult gij niet tellen, noch hunne som opnemen onder de zonen Israëls". (Numeri 1 : 47-49)

„En Ik, zie, Ik heb de Levieten uit het midden der kinderen Israëls genomen, in plaats van allen eerstgeborene, die de baarmoeder opent, uit de kinderen Israëls; en de Levieten zullen Mijne zijn.

„Want alle eerstgeborene is Mijne; van den dag, dat Ik alle eerstgeborenen in Egypteland sloeg, heb Ik Mij geheiligd alle eerstgeborenen in Israël, van de menschen tot de beesten; zij zullen Mijne zijn: Ik ben de Heere". (Numeri 3 : 12-13).

Aldus verloor Israël het grote voorrecht om het Melchizedekse Priesterschap te dragen en daar in te bedienen, en in Zijn toorn voegde Hij aan hetgeen Hij hun gaf nog de vleselijke wet toe, die met Israël verbleef tot aan de opstanding van Jezus Christus, waarmede deze wet was vervuld. (3 Nephi 15 : 3-6).

Het volgende bevat eveneens een berisping aan de stammen Israëls, toen de Heer verder tot Mozes zeide:

„Gij zult dan aan Aäron en zijne zonen de Levieten geven; zij zijn gegeven, zij zijn hem gegeven uit de kinderen Israëls".

„Maar Aäron en zijne zonen zult gij stellen, dat zij hun priesterambt waarnemen; en de vreemde, die nadert, zal gedood worden".

Wij zien hier, dat het Levi en Joseph waren, die niet tot de stammen

Israëls werden gerekend. Joseph ontving een dubbel aandeel door zijn zoons, elk van deze ontving zijn erfdeel wegens hun adoptie door hun grootvader en Levi's afstammelingen werden verzorgers van al de andere stammen van Israël.

2. Na de dood van Salomo, besteeg zijn zoon Rehoboam de troon van Israël. Toen kwamen vertegenwoordigers tot hem uit de stammen onder aanvoering van Jereboam, met het verzoek de zware belastingen, die door Salomo waren opgelegd, te verminderen. Niet alleen dat koning Rehoboam het verzoek van de hand wees, hij sprak hen op ruwe wijze toe, zeggende: „Mijn vader heeft uw juk zwaar gemaakt, maar ik zal boven uw juk nog daartoe doen; mijn vader heeft u met geeselen gekastijd, maar ik zal u met schorpioenen kastijden”.

(1 Koningen 12 : 14).

De stammen kwamen in opstand en riepen Jereboam tot koning uit. Twee stammen bleven Rehoboam getrouw en hij regeerde over hen in Jeruzalem. Van die tijd af was Israël in twee koninkrijken verdeeld: Israël bestaande uit tien stammen, en het koninkrijk Juda, met de twee stammen Juda en Benjamin, benevens verspreide leden van andere stammen, die in het gebied van het koninkrijk Juda woonden.

Het toevallig geluk . . .

*Door de nachtelijke stad,
Langs verlaten wegen,
Vult mijn geest zich met den schat
Van een stillen zegen.*

*Nog gebogen door den druk
Van het menschenleven,
Vind ik menselijk geluk,
Waar geen menschen streven.*

*Uit het troosteloze zwart
En uit donkre hoeken
Daalt de vrede in mijn hart,
Dat moe is van zoeken.*

(C. S. Adema van Scheltema)

De waarde van

EEN mensenziel.

door

John P. Lillywhite

*

WIE kan de waarde van een mensenziel schatten? De Here zeide: „Bedenk, dat de waarde van zielen groot is in God's ogen. Want zie, de Heer uw Verlosser onderging de dood in het vlees; daarom leed Hij de smart van alle mensen, opdat zij zich zouden bekeren en tot Hem komen.”

„En hoe groot is Zijn vreugde over de ziel die zich bekeert. Daarom zijt gij geroepen om bekering tot dit volk te prediken. En indien het zo zij, dat gij alle dagen uws levens arbeidt, het volk tot bekering roepende, en gij brengt slechts één ziel tot Mij, hoe groot zal uw vreugde met hem zijn in het koninkrijk Mijns Vaders.”

„En nu, indien uw vreugde groot zal zijn met één ziel, die gij tot Mij hebt gebracht in het koninkrijk Mijns Vaders, hoe groot zal uw vreugde wel zijn, indien gij vele zielen tot mij brengt.”

(L. & V. 18 : 10, 11, 13-16)

Indien gij werkelijk de waarde van een ziel wilt kennen, moet gij in gedachten naar het hof van Gethsemané gaan en met Christus waken de uren, die Hij daar in

folterende zielesmart was, toen het zweet als druppelen bloed uit elke porie van Zijn lichaam vloeide. Luister naar Hem, toen Hij tot Zijn Vader riep, zeggende:

„Vader, indien Gij wilt, zo laat deze drinkbeker aan Mij voorbij gaan. Doch niet Mijn wil, maar Uw wil geschiede”.

(Matth. 26 : 39)

Volg Hem daarna naar de Calvarieberg. Aanschouw uw Heiland, hangend aan het kruis. Zie Zijn gewond en bloedend hoofd met de kroon van doornen, met kracht daar op gedrukt en zie het bloed, dat langs Zijn wangen en hals omlaag sijpelt. Zie de diepe wonde in Zijn zijde en de doorboorde, bloedende handen en voeten, aan het kruishout genageld. Hoor die kreet van diepe wanhoop: „Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?” Denk u, indien gij dat kunt, de ontzaglijkheid van Zijn lijden in. Bedenk, dat Christus alles waagde en vrijwillig deze gruwelijke dood stierf voor onze verlossing. De hemelen zelf werden bewogen door deze tragedie.

Staande aan de voet van het

kruis, herinnert u dan, dat Christus voor één zondaar Zijn leven zou hebben gegeven en dan kunt ge de waarde van een ziel schatten.

Indien gij nederig en in gemeenschap met God zijt, zult gij Zijn schatting tot ieder menselijk wezen uitstrekken. Dan zult gij voor anderen dezelfde diepe liefde gevoelen als Christus voor u gevoelde. Dan zult gij in staat zijn diegenen te winnen, voor wie Hij stierf. Want wanneer gij in uw eigen hart de diepe en blijvende liefde gevoelt, die uw Heiland en Verlosser had voor Zijn Vader's

kinderen, zult gij de macht van Christus over de mensen hebben. Niemand zou ooit het Koninkrijk Gods kunnen binnengaan, indien Christus Zichzelf niet voor hen had ingezet, en het is door Zijn persoonlijk Offer, dat u en ik zielen kunnen redden en tot Hem kunnen brengen in Zijn Vader's Koninkrijk.

Wanneer gij hen ziet, die de brede weg van zonde en dood zijn opgegaan, zal dit u niet onverschillig laten, maar gij zult opstaan en trachten hen terug te houden van de afgrond, waarheen hun voet zich richt.

President John P. Lillywhite

bezoekt de Nederlandse Zending

De naam Lillywhite heeft in de Nederlandse Zending een vertrouwde en aangename klank. Eenmaal als gewoon zendingeling en driemaal als President van de Nederlandse Zending heeft President Lillywhite onder en met ons volk, de Laterdaagse Heiligen in Nederland, gearbeid en daarbij aller liefde en achting verworven, tezamen met zijn liefvallige echtgenote, die hem, helaas, tijdens zijn laatste zendingsperiode door de dood ontviel.

Nu is hij sedert verscheidene maanden in Engeland om genealogisch werk te doen en heeft hij van deze gelegenheid gebruik gemaakt om zijn dochter Dorothy Ann, die met haar echtgenoot en kinderen tijdelijk in Duitsland vertoeft, te bezoeken.

Dat President Lillywhite ook daarbij Nederland niet heeft vergeten, stellen wij op hoge prijs.

Wij wensen hem God's beste zegen in zijn belangrijke arbeid toe en hopen, dat hij, wanneer zijn werk in Europa beëindigd zal zijn, veilig naar zijn land mag terugkeren om zijn taak aldaar weer op zich te nemen.

En indien gij met de Liefde van Christus bezielt zijt, zullen uw pogingen om hen terug te brengen, des te ernstiger en zachtmoediger zijn. Gij zult de noden kennen van hen, die lijden, die tegen God zondigen en gezondigd hebben, en in stille ogenblikken door de last van hun schuld worden terneer gedrukt. Uw hart zal in sympathie naar hen uitgaan, en gij zult hun de helpende hand toesteken.

Ja, door uw geloof en uw liefde zult gij hen tot Hem terug brengen, Die stierf om de mensen vrij te maken.

Gij zult over hen waken en hen bemoedigen, en uw sympathie en vertrouwen in hen zullen het moeilijk voor hen maken om tot hun oude, zondige wegen terug te keren. Bedenk, dat in dit werk van het redden van zielen, God en alle engelen gereed staan om met u samen te werken. Want God heeft gezegd: „Ik zal voor uw aangezicht gaan, Ik zal aan uw rechterhand zijn en aan uw linker, en Mijn geest zal in uw hart zijn, en Mijn engelen rondom u om u te sterken.”

(L. & V. 84 : 88)

De hulpbronnen des hemels zijn altijd ter beschikking van hen, die in oprechtheid trachten de zielen

der mensen te redden. Engelen zullen u leiden naar hen, die het zorgeloos en het meest verhard zijn. En wanneer één zondaar tot de kudde teruggebracht is, verblijden zich de hemelen.

„Daar is blijdschap voor de engelen Gods over éénen zondaar, die zich bekeert”.

(Lukas 15 : 10)

Indien gij dus de waarde van een mensenziel wilt kennen en wilt leren hoe een ziel te redden, zie dan naar Hem, Die voor u stierf aan het kruis op Golgotha, waar de grootste waarde in hemel en op aarde, de LIEFDE, haar grootste overwinning behaalde. Daarom is Jezus voor ieder van ons een voorbeeld.

Zendelingen en alle Heiligen doen wel Hem tot hun ideaal te maken, opdat zij God en mens door Zijn ogen mogen zien, Zijn diepte van begrip en sympathie verwerven en Zijn onwankelbare trouw in de hoogste graad bezitten. Dit is het ideale leven, te allen tijde en in elke plaats op aarde.

Jezus zeide: „Leert van Mij, en luistert naar Mijn woorden, wandelt in de zachtmoedigheid van Mijn Geest, en gij zult vrede in Mij hebben”.

(L. & V. 19 : 23)

*Een zaak, die men onmogelijk acht,
Wordt vaak door nood tot stand gebracht.*

JACOB CATS

De **NOORDAM** is binnen!

Ja, inderdaad, het moet wel zo zijn, ik zie het aan deze photo. „Zeg, heb je 't al gezien? De Noordam is binnen!”

„Nu wat zou dat? Die komt elke veertien dagen zowat binnen. Net als andere schepen van de Holland-Amerika-Lijn. En niet alleen van die lijn, van alle lijnen komen ze op hun tijd binnen, als ze onderweg niet vergaan. Wat is daar voor bijzonders aan?”

Ja maar (wat je daar zegt is waar natuurlijk) bekijk die photo dan eens goed! Zie je ze glimlachen? Hartelijk lachen zelfs van Zuster Van Dam. Deze binnenkomst van de Noordam heeft toch wel een bijzonder aspect. De nieuwe President van de Nederlandse Zending en zijn vrouw zijn met dat schip in Rotterdam aangekomen!

Wat een vreugde op de aangezichten van President en Zuster Van Dam! Het begin van het einde. Nu kunnen zij weldra de scepter, die zij zo lang en met zoveel élan hebben gezwaaid, in andere handen leggen en van een welverdiende rust gaan genieten op de kabbelende golfjes van de oceaan in een voor dat doel uitermate geschikte dekstoel, onder een plaid en gezellige kout.

Ja, dat moet wel heel erg prettig zijn, want op de vrolijke gezichten van President en Zuster Sperry kun je de napret van deze geneugten nog aflezen.

In het voorgaande nummer van de „Ster” werd de nieuwe Zendingsvader en -moeder reeds een welkom toegeroepen. Nu moet ik dus oppassen niet in herhaling te vervallen. Ik zal daarom besluiten met een voor alle vier: „lang zullen zij leven in de gloria!”

Waarmee ik toch in herhaling verval, zoals degenen, die het festijn van zaterdagmiddag 28 juli in Rotterdam Noord hebben bijgewoond, zullen opmerken.

Het Jeugdwerk

in de Nederlandse Zending

Het is mij een genoegen de leden der Kerk in het algemeen en de ambtenaren en ambtenaressen van het Jeugdwerk in het bijzonder, door middel van de „Ster”, een aankondiging te doen, die voor genoemde onderorganisatie van onmiddellijk belang is.

Ik heb namelijk het voorrecht als nieuw Hoofd van het Jeugdwerk in de Nederlandse Zending aan u voor te stellen: Zuster Terese A. Jongkees, die tezamen met haar echtgenoot, Elder A. D. Jongkees, president van de gemeente Rotterdam Noord, aldaar zendingsarbeid verricht.

Zuster Jongkees heeft twee jaren in Salt Lake City gewoond, alwaar zij in de Z.H.V. en als huisbezoekster werkzaam is geweest. Doch wat haar bij uitstek geschikt doet zijn voor haar nieuwe taak, is het feit dat zij vóór dien vele jaren in Nederland en ook in Engeland de leiding heeft gehad over kinderen van verschillende leeftijden en geaardheid in kindertehuizen. Zij weet hoe met kinderen om te gaan en wat kinderen toekomt.

Ik ben er dan ook van overtuigd, dat deze zeer belangrijke functie, welke in zich sluit het winnen van de jeugd, in goede handen is gelegd, temeer daar de ijver en de belangstelling van Zuster Jongkees voor deze zaak zeer groot zijn.

Veel succes en God's beste zegen in dit werk zij haar hierbij van harte toegewenst.

Zuster Lucy E. G. Sperry.

ONDER DE Ponca-Indianen

door William C. Staines

Het volgende belangwekkende verhaal van een winter, onder de Ponca-Indianen van Noordelijk Nebraska doorgebracht, werd geschreven door William C. Staines, een van de vooraanstaande mannen van Utah uit de pioniertijd. Ervaringen als hier verteld behoren tot het verleden, daar het Oude Westen verdwenen is. Deze geschiedenis werd het eerst gepubliceerd in 1880 door George Q. Cannon.

EENIGE dagen na de oprichting van het Mormoonse Bataljon in 1846 en nadat het op weg was naar Fort Leavenworth, besloten de Kerkautoriteiten, dat Broeder George Miller een groep mannen bijeen moest brengen en trachten in de herfst het Rotsgebergte over te trekken.

Te dien tijde was ik met de familie Miller. Twee maanden lang leed ik aan koorts, maar een paar dagen voor wij Council Bluffs bereikten, verliet de koorts mij. Ik had enig schoenmakersgereedschap meegebracht, zodat ik zo nodig zelf mijn schoenen kon ma-

ken. In elke pleisterplaats gebruikte ik ze, want ik repareerde de schoenen van het gehele kamp. Weldra was ik een goed schoenmaker en het nieuw verzolen van de schoenen van de zusters was mijn specialiteit.

Vier van Bishop Miller's ossendrijvers verlieten ons en voegden zich bij het Bataljon. Broeder Henry G. Boyle was degeen, die het span dreef waarmede ik reisde, maar nu werd ik drijver. Wij gingen op weg met voldoende meel voor brood voor een jaar lang, maar wij hadden geen vlees, daar wij hoopten genoeg wild op onze reis aan te treffen. Daarin werden wij teleurgesteld, want weken lang waren wij zonder vlees, zo nu en dan alléén wat vis.

Toen wij ongeveer twintig mijlen ten oosten van het dorp der Pawnee Indianen waren gekomen, ontmoetten wij verscheidene blanken, die met deze zendingspost van gouvernementswege waren belast, onder toezicht van een tussenpersoon. Deze mannen hadden huizen gebouwd, het land

Vervolg op pag. 243

Noot van de Redactie: Het nu volgende Indianenverhaal wordt in de „Ster” geplaatst, niet alleen om het geloof versterkende element, maar ook omdat het ons iets leert omtrent de zeden en gebruiken van de stam der Ponca-Indianen.

ONZE ZONNEHOEK

Bijlage van „De Ster” voor onze zonnige jeugd

Peppie

door Elsie Grant Henson

★

Peppie het roodborstje, zat in een kerseboom.
Het was de tweede morgen, dat hij uit het
nest was. Vandaag zou hij wormen gaan
zoeken, net als zijn moeder deed. Nu zou
hij eens tonen hoe groot hij wel was.

Piet, piet, piet!
Wat ben ik al groot,
Zie je dat niet?
Ik vind vast een worm
Heb maar geen nood!

Zijn liedje klonk erg dunnetjes en beverig, terwijl hij zijn gespikkelde
borstje vooruit stak en zijn halsje uittrekte.
Een oude roodborst hoorde het ventje en keek erg wijs.
„Pas jij maar op”, zei de oude vogel ernstig. „Je bent nog niet zo groot
als je denkt”.

Peppie wapperde met zijn staartje.

Piet, piet, piet!
Je kent me nog niet,
Ik vind wel een worm,
Zoals je straks ziet.

Na dit liedje te hebben gefloten, vloog Peppie omlaag naar het gemaaid gras, waar de zonnestralen verstoppertje met elkander speelden. Met zijn kleine pootjes probeerde hij er doorheen te lopen. Toen zijn scherpe oogjes een insect op een grassprietje ontdekte, rekte Peppie zijn hals.

„Snap” zei het gele snaveltje, maar het insect was verdwenen. Maar Peppie was niet ontmoedigd.

Hij probeerde opnieuw over de grond te lopen, zoals zijn moeder deed. „Snep!” Deze keer was Peppie gelukkiger. Hij verschalkte een worm, die over de grond kroop. Die draaide zich om en om, maar Peppie hield stevig vast. Hij keek omhoog naar de kerseboom. Hij hoopte dat het oude roodborstje zou kijken. Maar in zijn grote trots vergat hij op zijn hoede te zijn.

„Waf, waf, waf!”

Dat geluid deed het roodborstje vreselijk schrikken. Hij vergat helemaal zijn worm, liet die haastig vallen en vloog naar de kerseboom terug.

„Honden maken je aan 't schrikken”, zei de oude roodborst. „Je had beter op moeten letten”. Peppie was zo van streek, dat hij geen geluid kon geven. Maar na een poos, toen hij honger kreeg, zette hij weer een hoge borst op en zwaaide met zijn staart.

Piet, piet, piet!
Nu ben ik klaar.
Wormen vind ik...
Nou, reken maar!

Terwijl Peppie over het gras wandelde, ging zijn kopje zo snel van links naar rechts, alsof het er af moest.

„Snap!” ging zijn snaveltje weer. Hij had voor de tweede maal een worm gevangen. Maar waardoor werd die vastgehouden? Hij rukte en trok, maar hij gaf niet mee. Een pimpelmees had het andere eind te pakken. Maar plotseling liet die los en vloog weg. Peppie viel met

een schok achterover, met de worm in zijn snavel. Toen zag hij, waarom het pimpelmeesje weggevlogen was. Een kat, met glinsterende groene ogen, was heel dicht bij geslopen. Peppie werd zo bang, dat hij de worm los liet. Zijn moeder had hem gezegd goed op te passen voor katten.* Met de grootste moeite bereikte hij de kerseboom. Die oude roodborst had gelijk: je moest heel voorzichtig zijn.

Na deze schrik bleef Peppie een hele tijd in de kerseboom zitten. Maar hij kreeg hoe langer hoe meer honger. En zijn moeder kwam maar niet met een worm. Als hij eens wat verder wegging? Misschien waren daar geen honden en katten.

Zo gezegd, zo gedaan, Peppie vloog steeds kleine afstanden, totdat hij bij een veld kwam. „Hier vind ik wormen in overvloed”, dacht hij. Maar na enige tijd hoorde hij een zwak gerommel, daarna onweerslagen. Een storm met hagel was opgestoken en een grote hagelsteen trof hem precies op zijn kopje. Arme Peppie kroop onder een graspol en beefde van angst. Ach, wat verlangde hij naar zijn moeder!

Toen de storm voorbij was, ging hij terug naar de kerseboom. Zijn moeder zat hem op te wachten.

„Waar is Spikkeltje?” vroeg zij. „Peutertje is hier, maar ik mis Spikkeltje”.

„Ik heb zo'n honger”, klaagde Peppie. Nadat moeder hem een paar lekkere sappige wormen had gebracht, ging hij Spikkeltje zoeken.

Toen Peppie aan het grasveld kwam, floot hij zo luid als hij maar kon.

Piet, piet, piet,
Piet, Spikkeltje, piet
Je moet naar moeder toe
En zeur nu verder niet!

Toen hoorde Peppie een zwak „Pie-iet”. En daar was Spikkeltje, koud en nat. Die was ook in de storm buiten geweest. Peppie was wat blij, toen hij moeder aan zag komen. Zij gaf de twee vogeltjes een heleboel wormen.

Waar zou zij die zo gauw vandaan hebben gehaald?

Toen zij in de kerseboom terug waren, gingen de drie roodborstjes dicht bij moeder op een tak zitten. Het oude roodborstje zat er dicht bij en zong het hoogste lied. Peppie vond het prachtig.

Toen moeder de drie broertjes naar een oude schuur had gebracht om daar te overnachten, kroop Peppie dicht tegen haar aan.

„Ik heb niet veel wormen gevangen”, zei hij. „Ik werd zo bang, dat ik bijna niet vliegen kon. Zijn katten niet vreselijk?”

„Je moet altijd goed opletten”, antwoordde moeder. „Je hebt het wel aardig gedaan. Je hebt je broertje gevonden en de hond en de kat hebben je niet te pakken gekregen. Het was vandaag een goeie dag.” Peppie gevoelde zich zo gelukkig, dat hij direct begon met zijn zang-oefeningen. Hij kon nog lang niet zo mooi zingen als het oude roodborstje, zijn stem was nog maar schraaltjes, niet zo helder en mooi als die van de oude vogel. Maar eenmaal zou hij het net zo mooi kunnen, want Peppie was vast van plan vol te houden.

Toen het helemaal donker was geworden, kroop Peppie nog dichter bij zijn moeder. Wanneer de zon opkwam, moest hij vlugger zijn dan de wormen. Maar nu was het zo knus en warm, dat hij zijn snaveltje onder zijn vleugel stak en lekker ging slapen.

Tante Trees.

HET MEEZENNESTJE

*Een meezennestje is uitgebroken,
dat, in den wulgentronk gedoken,
met vijftien eikes blonk;
ze zitten in den boom te spelen,
tak-op, tak-af, tak-uit, tak-in, tak-om, met velen
en 'k lach mij. 'k lach mij, 'k lach mij bijkans krom-*

Guido Gezelle

van heggen voorzien, graan gezaaid, enz. Zij hadden getracht de Indianen te leren hetzelfde te doen, maar door een of andere oorzaak waren zij verbitterd en hadden twee van de blanken gedood, van wie een smid was.

Zodra deze groep mannen op de hoogte was gebracht van ons aantal en onze bedoelingen, wensten zij naar de zendingspost terug te keren en enige gouvernementseigendommen te verbergen, zoals ijzer, staal, smidsgereedschap, landbouwwerktuigen, enz. Zij hadden dit alles achter gelaten toen zij voor de Indianen op de vlucht gingen. Bij onze aankomst in het dorp, bleken alle Indianen te zijn verdwenen, vermoedelijk uit vrees voor straf, wanneer zij door het gouvernement gevangen zouden worden genomen.

De broeders hielpen de mannen met het verbergen der eigendommen, hetwelk zij deden door een grote kuil op een droge plaats te graven. Daar legden zij de goederen in, bedekten ze met de uitgegraven aarde en legden een groot vuur er boven aan, opdat de as alle sporen van het graafwerk zou uitwissen. Een van deze mannen trad tot de Kerk toe en trok met ons naar de vallei.

Wij vonden op onze weg verscheidene velden met graan, rijp voor de oogst, met aardappelen, koolraap en mais, benevens een grote hoeveelheid tarwe, gerst en haver, reeds gedorst en opgeslagen. Dit alles werd aan ons kamp gegeven.

Hier bleven wij enige dagen en

ontvingen een brief uit het kamp van President Brigham Young, waarin ons werd aangeraden op Grand Eiland te overwinteren, aangezien daar veel hout en voedsel te vinden was. Dit eiland lag enige mijlen ten Westen van ons, in de Platte rivier.

In de brief stond ook, dat een groep President Young's kamp had verlaten en met ons zou overwinteren, opdat wij tezamen sterk genoeg zouden zijn om ons tegen aanvallen van Indianen te verdedigen.

De volgende dag kwamen acht Ponca-opperhoofden naar ons kamp. Zij zeiden dat zij gekomen waren om vrede te sluiten met de Pawnees. Groot was hun teleurstelling toen zij vernamen, dat zij verdwenen waren ten gevolge van de moeilijkheden, die zij met de mannen van de zendingspost hadden gehad.

Deze Ponca-Indianen waren statige figuren.

Bishop Miller nodigde hen uit enige dagen met ons te verblijven, hetgeen zij met blijkbaar genoegen deden. Toen zij vernamen waar wij dachten te overwinteren, drongen zij er op aan, dat wij naar hun dorp zouden gaan en daar blijven. Het was een goed land, zo zeiden zij, goed bebost en genoeg weidegrond en beschutting voor onze veestapel.

De volgende dag kwam de groep, die was uitgezonden om ons te versterken, in ons kamp aan, dertig man met hun gezinnen. Nadat zij enige rust hadden genoten, werd een vergadering gehouden om te beslissen, wat wij moesten

doen: overwinteren op Grand Eiland, zonder toestemming van de Pawnee Indianen, aan wie het eiland behoorde, of met de Ponca opperhoofden meegaan en door de gehele stam te worden verwelkomd.

De raad besloot om met de Ponca's mee te gaan en de volgende dag maakten wij onze wagens voor de reis klaar. Wij laadden zoveel graan en aardappelen in de wagens als mogelijk was, want dat was het eerste wat wij konden krijgen na ons vertrek uit Nauvoo in het voorjaar.

Nadat wij iedere hoek van onze wagens met eetwaren hadden gevuld, lieten wij vele schepels graan en groenten op het land om te vergaan, waarmede een profetie van Bishop Miller werd vervuld, die hij een paar dagen voor ons vertrek had geuit. Hij zeide toen: „Ik hoop, dat allen, die meegaan, goede Heiligen zijn, vol geloof en goede werken. Ieder van u, die met ons is geweest, heeft God's macht ten behoeve van de reizende kampen Israëls gezien, hoe Hij onze leiders heeft beschermd en de Heiligen, die duizenden in getal zijn, van voedsel heeft voorzien. Sommigen van u zullen misschien zeggen: „Toen gingen wij door een landstreek, waar wij zo nu en dan een boerderij aantroffen, waar wij konden kopen wat wij nodig hadden, maar nu hebben wij dat alles verlaten en hebben niets dan een wildernis voor ons, zonder boerderijen, zonder huizen, zonder graan.”

Laat mij dit zeggen; gelijk ik u

tevorens zeide: Ge zult in de toekomst gezegend worden, zoals ge in het verleden werd gezegend. Wat, met voedsel? Ja, zeg ik u, ja, ik beloof u allen deze dag, in de naam des Heren, dat gedurende uw reis de tijd zal komen, dat ge meer graan zult hebben dan uw wagens kunnen bevatten en dat ge vele schepels zult achter laten om op de grond te vergaan.” Deze profetie, lezers, werd letterlijk vervuld. Meermalen heb ik de woorden van onze leiders op overeenkomstige wijze in vervulling zien gaan, sinds ik deze reis begon.

Broeder James Emmett verstonde een weinig van de taal der Sioux en een van de Ponca opperhoofden kon deze taal spreken. Broeder Emmett vroeg hoe ver de Ponca's van ons kamp vandaan woonden. Het opperhoofd zeide: drie slapen, of zoals hij het begreep, drie dagen reizen voor ons vee, maar naderhand verstonden wij, dat het opperhoofd drie dagen en nachten te paard bedoelde, honderdvijftig mijl.

De landstreek waar wij door gingen de eerste drie dagen, was voor onze wagens zeer moeilijk. De naam van het opperhoofd der Ponca's was To-nugar-number, wat twee buffelstieren betekent. Hij werd aldus genoemd, omdat hij eens twee stieren had gedood, die door het dorp renden.

Op de vierde dag kwam dit opperhoofd ons vertellen, dat zijn mannen drie bisons hadden gedood. Broeder Miller liet het kamp bij een kleine stroom halt houden en zond om de gedode

dieren, opdat wij bisonvlees voor onze maaltijd zouden hebben. Wij hadden in tien weken geen vlees geproefd. Het was een ongewoon gezicht elk van ons met een stok te zien met aan een eind een stuk vlees, dat boven een vuur ge-roosterd werd.

Wij hadden nooit eerder bisonvlees gegeten, maar wij vonden het het lekkerste vlees, dat wij ooit geproefd hadden. Wij bleven hier tot twee uur in de middag van de volgende dag en van de bisons was niet veel meer over dan de botten. Voor wij het dorp hadden bereikt, werden er verscheidene nog gedood. Het vlees van sommige werd gedroogd, maar de beste stukken werden gegeten. Op de elfde dag kampeerden wij binnen twee mijlen van hun dorp en drie mijlen van de plaats waar wij zouden overwinteren. Niet zodra hadden wij de ossen uitgespannen of wij kregen bezoek van bijna de gehele stam, oud en jong. Allen wilden ons zien. Velen van hen hadden nooit eerder een os gezien en maar weinigen een blanke.

De opperhoofden en krijgers hielden raad over de wijze waarop zij ons zouden ontmoeten. Het opperhoofd vertelde zijn mensen dat hij ons had uitgenodigd om gedurende de winter op hun land te verblijven, dat wij hout voor het bouwen van huizen en voor brandstof nodig hadden, en weidegrond voor ons vee. Hij zeide dat zij van beide ruimschoots waren voorzien, meer dan wij of zij nodig hadden. En nu verlangde hij de toestemming van zijn man-

nen. „Als tegenpraestatie”, zo zeide hij hun, „zullen zij huizen voor ons bouwen, ploegen en planten en ons van meel voorzien.”

Verscheidene van de ouderen spraken en allen zeiden, dat wij welkom waren en konden doen wat wij verlangden.

De Ponca-Indianen waren ongeveer twee duizend in getal. Na het sluiten van de vergadering voerden dertig krijgers ter onzer ere een krijgsdans uit. Het muziekinstrument, dat zij bij dergelijke gelegenheden altijd gebruiken, was een soort tamboerijn. Daar sloegen zij op als op een trom. De dansers vormden een cirkel en bij iedere slag op het instrument (ongeveer zeventig in de minuut) sprongen zij op, zich tegelijkertijd voorover buigend en rondgaande terwijl zij sprongen. Zij hieven daarbij een afgrijselijk geschreeuw aan. Het enige wat er aan ontbrak om het een volmaakte krijgsdans te maken, waren een paar scalpen.

Het trommelen, schreeuwen en springen duurde ongeveer een kwartier, waarna alle Indianen het kamp verlieten en naar hun eigen dorp terugkeerden.

Wij waren ongeveer een mijl van de Missouri-rivier verwijderd en nabij de monding van de Swift Waterrivier, waar de Indianen wat mais verbouwden. De volgende dag kwam het gehele dorp bij ons op bezoek. Zij wensten meel, suiker, koffie, enz. in ruil voor moccasins, broeken van bokkevel, ets. Een levendige ruilhandel ontstond, tot tevredenheid

van beide partijen. De Indianen echter, hadden de beste ruil gedaan, zoals wij de volgende morgen ontdekten, want velen van ons misten een bijl, een ketel, een pan, een kom of een mes en al deze voorwerpen waren door onze bezoekers buit gemaakt. Zodra de opperhoofden dit hoorden, gelasten zij, dat alles naar het kamp moest worden teruggebracht. Dit gebeurde met enige kommen en pannen, maar dat was nog geen tiende deel van hetgeen was weggenomen.

Daarna kregen slechts weinigen toestemming om ons te bezoeken. Het opperhoofd wees twee Indianen aan die iedere dag in ons kamp moesten zijn om ongenode gasten te weren of hen te verhinderen te stelen.

In ongeveer drie weken was een aantal huizen voor de Heiligen gereed en ongeveer tweederde van onze groep had voor de winter onderdak.

Inmiddels had ik het druk met het repareren van schoenen en heel vaak werd mij verzocht voor een Indiaan zijn teugel of kogelzakje te maken, wat ik met genoegen en tot zijn tevredenheid deed.

Begin October vertelde het Ponca-opperhoofd aan Broeder Miller dat zij op het punt stonden naar hun winter jachtgronden te gaan, om daar bisons, elanden en herten te jagen, om mantels en vlees te verkrijgen. Hij wenste dat enige van onze jonge mannen hen zou vergezellen. Hij noemde mij, zeggende dat ik goed en vriendelijk voor zijn volk was.

Diezelfde avond, nadat verscheidene jongelieden hadden voorgesteld om mee te gaan, zeide Bishop Miller, mij bij de naam noemende: „Ik zou wel willen, dat u meeding, de opperhoofden en verscheidene stamleden hebben veel met u op en ik geloof, Broeder Staines, dat u er zeer goed aan zult doen door met hen op reis te gaan“.

Terwijl hij nog sprak, bekreep mij een eigenaardig gevoel en het werd mij ingegeven te zeggen: „Broeder Miller, als u zegt dat ik iets goeds tot stand kan brengen door met die Indianen mee te gaan, dan zal ik gaan... Indien er iets mocht gebeuren, waardoor ik niet terugkeer, verwanten, die over mijn heengaan zouden treuren heb ik niet in het kamp. Het is beter dat ik ga dan die sterke jongens, die allen nodig zijn om het kamp te beschermen.“

Toen wees hij mij aan en zegende mij in de naam des Heren. Hij zeide, dat ik veel goeds zou doen, dat ik groot geloof moest oefenen in de God van Israël, Die mij op wonderbaarlijke wijze zou leiden. De volgende dag gingen wij op weg. Ons gezelschap bestond uit Broeder John Kay, die met de Indianen handel dreef, Frederik Boinbridge, zijn ossendrijver, vier jonge broeders en ik. Voorts de Ponca-Indianen, twee duizend in getal, met hun kampuitrusting.

Twee uren voor het vertrek kwamen enige opperhoofden naar Bishop Miller om met hem en ons kamp de vredespijp te roken. De vredespijp was reeds menigmaal met ons gerookt en daar de lezers

misschien wel willen weten hoe men daarbij te werk gaat, zal ik het hier vertellen. Wanneer het aantal deelnemers groot genoeg is, vormt men eerst een cirkel. Het opperhoofd, dat de groep heeft uitgenodigd, vult zijn grote pijp met tabak (wanneer het gezelschap groot is, wordt meer dan één pijp gebruikt). Zodra de pijp gevuld is, houdt het opperhoofd die met de kop omhoog en spreekt enige toepasselijke woorden, hierbij steeds de Grote Geest aanroepend, die zij „Wurconda” noemen.

Deze toespraken worden altijd gehouden bij belangrijke feestelijke gelegenheden, beraadslagingen en bij een grote rookpartij, en ook wanneer zij ten strijde trekken of vrede willen sluiten met een andere stam.

Ik heb eens een vergadering bijgewoond, waar een aantal opperhoofden raad hielden en op het punt stonden een vredesgezantschap weg te zenden, bestaande uit vier jonge dapperen en een aanvoerder, die allen bij de ceremonie tegenwoordig waren. De pijp werd gevuld en het opperhoofd hield de kop omhoog, gaf een korte toespraak en gaf hem vervolgens aan het volgende opperhoofd, die ook een paar woorden sprak en de pijp daarna aan zijn buurman gaf. Nadat de pijp op deze wijze was rondgegaan en ieder had gesproken, stak het presiderende opperhoofd de pijp aan en allen rookten. Vervolgens deed het opperhoofd een kleine, gedroogde blaas rondgaan.¹⁾ Op dezelfde wijze werd met een bosje

zeer fijn gras gehandeld. Daarna werden het merg uit het gebeente van een bison en een stuk tabak rond gegeven. De pijp, de tabak, het gras en het merg werden toen in de blaas gedaan, welke werd dichtgebonden. Nadat dit alles gedaan was, werd het hoofd van het gezantschap verzocht binnen de cirkel te gaan staan. De blaas met inhoud werd door het presiderende opperhoofd omhoog gehouden, hij sprak enige woorden en overhandigde daarna de blaas aan de jonge man, die hem op zijn beurt aan elk der opperhoofden ter hand stelde.

Nadat het opperhoofd nog enige opmerkingen had gemaakt, vertrok het gezantschap op zijn belangrijke zending.

Gedurende deze ceremonie werd alleen door de raadslieden gesproken. Het was er rustig als in een godsdienstige bijeenkomst. Elke toespraak was als een gebed en werd met grote plechtigheid gegeven.

Na deze vreedzame rookpartij schudden de Indianen de hand van hun blanke vrienden, sprongen in het zadel en reden weg. Deze Indianenstam op reis te zien gaan, was een nieuw schouwspel voor ons. Vooraan de opperhoofden en enige dapperen te paard. Daarna de vrouweh, de pakpaarden leidende. Vervolgens de oude mannen en vrouwen met hun bezittingen, die op de ruggen van honden met stokken waren vastgebonden. Met dezen gingen de

¹⁾ De schrijver vermeldt niet wat soort blaas het was — Vert.

jongelieden en meisjes, allen te voet.

Zuigelingen werden op een plank vastgebonden en zo meegevoerd. Alle jonge mannen en jongens hadden pijlen en bogen en onderweg toonden zij hun vaardigheid met het schieten van konijnen en kleine vogels.

De eerste dag reisden wij ongeveer acht mijl ver.

Een der opperhoofden nodigde ons in zijn tent. Hij had er drie en drie vrouwen. Met zonsondergang noodde hij ons aan zijn dis, die uit gedroogd bisonvlees bestond, dat gekookt werd. Het werd daarna in een grote houten kom gelegd met de vloeistof waarin het was gekookt. Het vlees werd in kleine stukjes gesneden, waarna het opperhoofd een grote hoornen lepel nam en een weinig vlees en vleesnat opschepte. Na dit te hebben genomen, overhandigde hij de lepel aan zijn buurman, die hetzelfde deed en zo ging de lepel rond totdat allen van het vlees gegeten hadden. Het vlees was zo taai als leer en zowat even smakelijk.

Wij sliepen die nacht in de tent en hadden een goede nachtrust. De volgende morgen tracteerde broeder John Kay, die een beetje meel had, ons op flensjes, in vet gebakken, die wij gretig aten.

De volgende morgen om negen uur ging een van de opperhoofden door het dorp en zeide tot zijn mensen dat zij die dag verder zouden reizen en dat zij zich voor de tocht klaar moesten maken zodra het hun goed docht.

De vrouwen begonnen onmiddellijk met pakken, terwijl de man-

nen zich naar hun paarden begaven.

De Indianenvrouwen hebben het meeste werk te doen. Zij zetten de tenten op en halen ze neer, sprokkelen hout, koken en herstellen de kleren, bereiden de huiden en mantels voor eigen gebruik en voor de markt. De mannen jagen, verzorgen hun paarden, vechten zo nodig, roken, eten en slapen.

Zo gingen wij op weg, steeds hetzelfde soort vlees etende, dat soms gebraden werd in plaats van gekookt en waaraan wij verre de voorkeur gaven.

Nu was het eetgerei niet bepaald schoon te noemen, want het vlees, de kom en de ketel werden in vuile, vette zakken meegevoerd. Al het eetgerei en kookgereedschap werden in die zakken gedaan en op de ruggen der paarden geladen. Na aankomst in het kamp, werd alles in een smerige, stoffige tent geworpen. Zolang ik bij hen was, heb ik practisch nooit een stuk vlees, een ketel of een kom gezien, die gewassen werd.

In het begin hadden wij maar weinig eetlust, maar toen wij een week onderweg waren, ging het beter.

Tot dusver ging onze tocht langs de Running Water rivier zonder dat wij één bison zagen, noch enig ander wild. Dit ontmoedigde onze jonge broeders, te meer daar er geen onmiddellijk vooruitzicht op enig wild was, waarom zij besloten heen te gaan. Wij waren toen ongeveer vijftig mijl van ons

kamp verwijderd. Mij werd verzocht hen te vergezellen, maar dit wees ik van de hand, daar ik het gevoel had, dat mijn zending nog niet was beëindigd.

Wij namen van onze jonge broeders afscheid en wensten hun goede reis.

Spoedig nadat wij het avondeten hadden genuttigd, kwamen twee Indianen ons kamp binnenrijden met goed nieuws. Een paar mijl ten westen van ons hadden zij bisonen gezien. Dat bracht grote vreugde onder de Indianen; zij ontstaken vreugdevuren, zodat de jongelieden bij het schijnsel er van konden dansen en de oude mannen konden roken en over dingen uit het verleden praten. Het was interessant de jonge mannen en vrouwen in acht of tien cirkels te zien gegroepeerd, allen dansende op dezelfde wijze en op dezelfde muziek, hun reeds eerder genoemde krijgsdansen. De vrouwen doen er even hard aan mee als de mannen, ook waar het een „echte” krijgsdans geldt, met scalpen. Zij schijnen er evenveel behagen in te scheppen als de mannen: zij springen even hoog en even vaak en hun kreten zijn niet minder afgrijselijk. Dit dansen van het jonge volk en het roken van de oude mannen (vrouwen roken nooit) verschaften allen, ook de toeschouwers, een gendegelijke tijd. Nadat het feest ongeveer drie uren had geduurd, keerden allen behalve de wacht, naar hun tenten terug. Met het aanbreken van de dag werd het kamp opgebroken en binnen het uur waren we weer

op weg.

Terwijl een der opperhoofden de order gaf om verder te trekken, gelastte een ander opperhoofd degenen die jachtpaarden hadden zich gereed te maken en op jacht te gaan. Toen wij vijf mijlen verder een beek bereikten, vonden wij die jagers met tien prachtige bisonen voor twee duizend hongere magen.

De tenten waren weldra opgezet, vuren werden ontstoken en het duurde niet lang of het gehele kamp kookte en at vers vlees. Mijn broeders en ik werden uitgenodigd aan een maaltijd van gebraden vlees, waarvan wij zeer genoten.

Ik geloof dat ik wel twee pond vast vlees heb gegeten voor ik die avond ging slapen en ik had er niet de minste last van. Wij hadden er geen brood of aardappelen bij, wat natuurlijk een groot verschil maakt.

De volgende morgen trokken wij vier mijlen verder, zonder ontbijt, waarna wij halt hielden in de hoop, dat onze jagers, die ons vooruit waren gegaan, enig wild hadden aangetroffen. Bij zons-
ondergang brachten vier Indianen twee vette herten binnen, weldra gevolgd door anderen, die twee bisonen hadden geschoten.

Wij werden op een maaltijd van hertevlees genood, dat wij zeer smakelijk bevonden. In het begin vond ik het nogal vreemd alleen vlees te eten zonder brood er bij, maar daar geraakte ik gauw aan gewend. Ik had tien weken lang op brood zonder vlees geleefd en als iemand mij toen had gevraagd,

waaraan ik van beide de voorkeur zou geven, wanneer ik moest kiezen, zou ik het brood hebben genomen, maar nadat ik een paar weken op vlees had geleefd, zou ik hebben gezegd: „Geef mij maar vlees, liever dan alleen brood“. De landstreek waar wij nu doortrokken, was zo ruw en heuvelachtig, dat het onmogelijk was om met een wagen verder te gaan, daarom besloten broeders Kay en Bainbridge terug te keren. Ik zal nooit het moment van afscheid vergeten; ik zie hen nog altijd over de top van een hoge heuvel gaan, zwaaiende met hun hoeden. Zij keerden naar familie en vrienden terug, maar voor ons was het anders. Ik moest bij de Indianen, de wilden van de prairie, blijven. Ik moet bekennen, dat ik een tijd lang een beetje heimwee had. Ik ging naar een diep ravijn, dat dicht in de buurt was en uit het gezicht van het kamp. Daar knielde ik neer en bad God om sterkte en versterking van mijn geloof, opdat ik mijn zending met een blijmoedig hart kon volbrengen.

Ik gevoelde mij daarna beter en ging naar de tent van het opperhoofd om mijn dagboek bij te werken. Er was niemand in, maar juist toen ik wilde gaan schrijven, kwamen twee jonge vrouwen de tent binnen en gingen naast mij zitten. De oudste vroeg mij, naar ik begreep, om mijn kam. Ik gaf haar die, denkende dat zij hun haar wilden kammen, maar tot mijn verbazing boog zij het hoofd naar mij over en beduidde mij door vragen en tekens, dat ik haar haar zou kammen en opma-

ken, zoals de blanke vrouwen het hunne deden. Eerst dacht ik dat er boos opzet in 't spel was, om mij op de proef te stellen, maar ik liet die gedachte spoedig varen. Ik werd er verlegen onder en bloosde als een schoolmeisje toen ik begon, waar beiden om moesten lachen, toen zij dat zagen.

Nadat ik een kant van het hoofd had gedaan, gaf ik de kam aan haar metgezellin met de bedoeling, dat zij de andere zijde zou behandelen, hetgeen zij deed. En heel wat beter dan ik het had gedaan. Toen dat klaar was, kamde dame no. 1 het haar van dame no. 2 heel netjes en maakte het keurig op. Daarna gaf zij mij de kam terug. Dit was de eerste en de laatste maal, dat ik als kapper moest fungeren, zolang ik met hen was. De volgende dag hadden vele jonge vrouwen het haar op dezelfde wijze opgemaakt.

Ik bleef in dezelfde tent en bij hetzelfde opperhoofd als toen ik de reis met hen begon. Deze avond kwamen verscheidene Indianen naar zijn tent, die na enig heen en weer praten om een oude Fransman zonden, die al jaren bij hen was en enig Engels verstond. Zij vertelden hem, dat het hun zo'n groot genoegen deed dat ik bij hen wilde blijven. Dat was goed, en ik was een „sargey morie-tongar“, wat flinke Amerikaan betekent. Zij wilden mij de naam van hun vuurstaal geven (staal dat zij met vuursteen gebruiken om vuur te maken) en dat zij „whadee shipper“ noemen. De naam Morie-tongar is de naam die zij aan alle Amerikanen

geven. Morie betekent mes en tongar is een lang mes. De eerste Amerikanen die zij zagen, droegen alle zwaarden, die zij lange messen noemden, vandaar de naam. Maar „whadee shipper” was nu voortaan mijn Indiaanse naam. Dit werd al heel gauw onder de Indianen van het kamp bekend, want de volgende dag, noemde iedereen, die me tegen kwam, mij bij die naam.

Op zekere dag kwamen twee Indianen in ons kamp, die op bezoek waren geweest bij hun zusster, die in de stam der Sioux was ingetrouwd. Deze mannen vertelden het opperhoofd, dat een groep Sioux gebrek aan vlees en huiden hadden en op hun land maar weinig wild, dat zij bisons van het land der Ponca's hadden opgejaagd, wat de oorzaak was, dat wij niet eerder bisons hadden aangetroffen.

Wij gingen de volgende morgen vroeg op weg, tot twee a drie uur in de namiddag reizende zonder iets te eten. Alle Indianen, die ik op deze tocht zag, gaven de voorkeur aan vasten zolang zij onderweg waren en na een poos vond ik dat dit beter was dan te beginnen na een hartig maal.

Het was nu begin November, des nachts vroor het, maar overdag was het zeer behagelijk. Wij waren nu in een koude landstreek met maar weinig gras en bomen. Vijf weken waren voorbij gegaan sedert ik ons kamp verliet om de Indianen te vergezellen en tot dusver vond ik het heel genoegelijk.

De Indianen waren zeer vriendelijk voor mij en allen wilden om strijd mij hun taal leren. Onderweg liepen de jonge mannen naast mij en wezen mij hoe en waar ik moest „afsnijden” om de kortste weg naar een bepaald punt te volgen. En iedere dag leerde ik een paar nieuwe woorden.

Ik was op weg gegaan met een paar oude schoenen, die het slechts twee weken uithielden, waarna een der opperhoofden mij een paar nieuwe moccasins van bokkevel ten geschenke gaf. Voor deze vriendelijke daad zegende ik hem in de naam des Heren. Zij zaten zeer gemakkelijk aan mijn voeten en ik kon er veel beter op lopen dan op schoenen. Na enige tijd begonnen zij echter tekenen van slijtage te vertonen en toen ik op zekere dag naast de zoon van een der opperhoofden liep, keek hij naar mijn voeten en zag dat mijn teen door een van mijn moccasins stak. Onmiddellijk zei de hij: „pashee” (niet goed), trok zijn eigen moccasins uit en gaf deze aan mij, zeggende dat ik ze moest aantrekken, wat ik deed en hij trok de mijne aan. De zijne waren nieuw, maar het scheen hem veel genoeg te doen, dat hij ze mij had gegeven.

Gedurende deze tijd hadden wij overvloed van bison-, herte- en elandenvlees. In één dag doodden wij soms vijf, soms veertig bisons. Ik zal u eens vertellen hoe zo'n bisonjacht georganiseerd wordt. Aan het hoofd van elke groep, die op jacht gaat, staat een hoofd, dat de orde bewaart, wat nodig is om de bisons niet op de vlucht

te drijven.

De aanvoerder geeft, nadat hij het aantal bisons heeft geteld en de afstand geschat, zijn orders, zeggende wie hem onmiddellijk moest volgen en wie daarna en zo door, totdat er ongeveer twintig met goede paarden waren aangewezen. De overigen, die paarden hadden, konden desgewenst volgen.

Soms is het beter op een afstand van de bisons te blijven, totdat de aanvoerder en zijn gekozen mannen de kudde verspreiden en degenen die achteraan komen, de bisons volgen en doden.

De aanvoerder en zijn mannen naderen, hun paarden stapvoets doende rijden, de bisons aan lijzijde, totdat zij door hen gezien worden, hetgeen soms niet eerder gebeurt dan nadat de jagers tot op enige tientallen meters zijn genaderd. Zodra de bisons de jagers zien, slaan zij op de vlucht. De aanvoerder, op de dieren inrijdende, zoekt het beste en vetste exemplaar uit en doodt het. Dan volgen de anderen en doen desgelijks. Zij laden hun geweren opnieuw en achtervolgen de nu verspreide kudde, zoveel dodende als zij kunnen. Binnen korte tijd jagen vijftig Indianen achter de bisons aan, die zich naar alle richtingen verspreiden. Zij gaan met tweeën of drieën tegelijk of in grote getale, met de Indianen achter hen, die trachten ze in te halen. Zij die de beste paarden hebben doden de meeste bisons. Wanneer de jacht dicht bij een dorp plaats heeft, wat vaak het geval is, gaan de oude mannen

en vrouwen uit en ontdoen de gedode dieren van de huid en vergaren zoveel vlees als zij kunnen dragen. De huid behoort aan de groep, die de bison heeft gedood.

Tijdens mijn verblijf onder de Indianen heb ik een jacht bijgewoond, waarbij vierhonderd bisons werden gedood. Dat was de beste en opwindendste jacht, die ik ooit gezien heb en ik weet van geen schouwspel, dat ik daarvoor of daarna zag, dat zo opwindend en belangwekkend was. In 1838 woonde ik een spiegelgevecht bij, waarin 20.000 man Britse troepen waren betrokken. Zij defileerden voor Koningin Victoria, de Hertog van Wellington en andere grootheden. De troepen waren goed gedrild, in prachtige uniformen, bereden mooie paarden en wanneer zij opmarcheerden met hun glinsterende kurassen en bepluimde helmen, was dat een prachtig gezicht, dat echter niet te vergelijken was met het schouwspel dat deze bisonjacht bood.

Elke Indiaan had niets dan een deken rond zijn lendenen en als wapen slechts een boog en een koker met pijlen. Weinigen bezaten een geweer. Deze Indianen te zien galopperen, hun haren fladderend in de wind, achter de zwarte dieren aan in een wild en onherbergzaam land, was iets om nooit te vergeten. Ofschoon nu oud zijnde, zou ik, om nogmaals zulk een jacht te zien, verder weg gaan dan nodig zou zijn om een spiegelgevecht als boven genoemd, bij te wonen.

Vijftig bisons werden in deze jacht gedood en toen deze was beëindigd, bleven wij drie weken kamperen om de vrouwen gelegenheid te geven het vlees te drogen en mantels te prepareren, daar wij de huiden niet vers konden vervoeren.

Inmiddels had ik mij veel van hun taal eigen gemaakt en was ik in staat op dragelijke wijze met hen te converseren. Wanneer wij dan 's avonds rond het kampvuur zaten, verzochten de opperhoofden mij over ons volk te spreken, waar wij heen gingen en waarom wij zo ver van onze blanke broeders vandaan gingen, enz. Ik vertelde hun in het kort de geschiedenis van de Kerk, de grondbeginselen, die de Profeet Joseph Smith leerde, over zijn en zijn broeder Hyrum's dood en over het Boek van Mormon. Ik had een exemplaar bij mij, hetwelk ik

hun toonde. Ik vertelde hun ook waar hun voorouders vandaan kwamen, waar zij de eerste maal landden en hoe zij, net als wij, verspreid en verdreven werden. Deze gesprekken werden vaak gehouden en zij stelden er steeds veel belang in. Hier zeg ik in 't voorbij gaan, dat toen ik de stam verliet, het opperhoofd, met wie ik altijd samen was, mij om het Boek van Mormon verzocht, zeggende dat hij het zou bewaren zo lang hij leefde, want hij wenste het boek, dat de geschiedenis van zijn voorvaderen bevatte, altijd bij zich te hebben. Ik overhandigde het hem, hij bedankte mij en kuste het boek en zeide dat het goede medicijn voor zijn volk zou zijn, want hij zou het gevoel hebben, alsof zijn vaderen bij hen waren, wanneer hij het boek had.

(Wordt vervolgd).

* * * * *

GEBEURTENISSEN IN DE ZENDING

INGEZEGEND:

Houweling, Jessie Audrey; 1 april 1956 te Den Haag.
Gooijert, Jeannette; 6 mei 1956 te Utrecht.
Barker, Marina Lisa; 3 juni 1956 te Den Haag.
Barker, Sabrina Elisa; 3 juni 1956 te Den Haag.
Aukema, Alida Anna; 1 juli 1956 te Harlingen.

GEHUWD:

De Vin, Adriaan; 4 juli 1956 te Rotterdam met Jacoba Nijssen.

GEDOOPT:

Ombach, Johanna Wilhelmina Kuinera; 22 juni 1956 te Amsterdam.
Brokstra, Jentje; 22 juni 1956 te Amsterdam.
Tielman, John Henricus; 22 juni 1956 te Amsterdam.

GEORDEND:

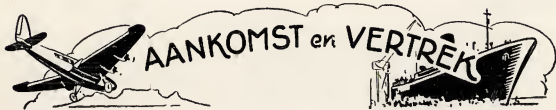
van der Laan, Willem Albert; als Priester, 22 januari 1956 te Den Haag.
Bartholomeusz, Stanley Tyrone; als Diaken, 24 juni 1956 te Amsterdam.
Bartholomeusz, Rodney Gary Bevis; als Diaken, 24 juni 1956 te Amsterdam.
van Rijswijck, Willem; als Diaken, 24 juni 1956 te Amsterdam.
Okker, Frank Richard; als Diaken, 1 juli 1956 te Haarlem.
van der Linde, Anton; als Diaken, 1 juli 1956 te Haarlem.
van de Veen, Gerrit Jan; als Diaken, 1 juli 1956 te Apeldoorn.
Portier, Frans Willy; als Priester, 8 juli 1956 te Ede.
Willemsen, Frederikus; als Diaken, 15 juli 1956 te Arnhem.
de Jongh, Johannes; als Diaken, 17 juni 1956 te Amsterdam.
Kramer, Frederik Hendrik; als Ouderling, 22 juli 1956 te Arnhem.

OVERLEDEN:

van de Vegte, Tjiske Smit; 15 maart 1956 te Arnhem.

OVERGEPLAATST:

Van Gelderen, Ronald E.; van Eindhoven naar Amsterdam.
Twitchell, Rulen L.; van Emmen naar Haarlem.
Springer, Donald M.; van Den Haag naar Antwerpen als G.P.
Musgrave, Dee H.; van Enschede naar Gent als G.P.
Preece, Leland N.; van Rotterdam naar Arnhem als D.P.
Barrett, Stanley M.; van Haarlem naar Den Haag.
Thomas, Gerald Eugene; van Enschede naar Assen.
Heninger, Gary G.; van Antwerpen naar Den Haag.
Pattillo, Elwin R.; van Delft naar Antwerpen als D.P.
Hart, Darrell H.; van Rotterdam Z. naar Delft als G.P.
Sieverts, John W.; van Amsterdam naar Gouda als G.P.
Smith, Marvin A.; van Zendelingenschool naar Rotterdam Z.
Vriens, William C.; van Zendelingenschool naar Eindhoven.
Dartnell, Earl J.; van Eindhoven naar Zendelingenschool.
Ladle, John N.; van Zendelingenschool naar Antwerpen.
De Bry, Robert J.; van Antwerpen naar het Hoofdkantoor.
Pugh, Alton M.; van Amersfoort naar Amsterdam.
Tarr, Donald W.; van Amersfoort naar Mechelen.
Vuyk, Pouwel S.; van Mechelen naar Groningen.

AANGEKOMEN ALS ZENDELINGEN:

Dartnell, Earl J.; van Salt Lake City, Utah, naar Zendelingenschool.
Ladle, John Noel; van Rexburg, Idaho, naar Zendelingenschool.
Smith, Marvin A.; van Logan, Utah, naar Zendelingenschool.
Vriens, William C.; van Salt Lake City, Utah naar Zendelingenschool.
Oaks, Harold R.; van Ogden, Utah, naar Zendelingenschool.
Shupe, Gerald L.; van Ogden, Utah, naar Zendelingenschool.

Dartnell, Earl J.

Oaks, Harold R.

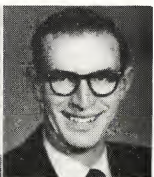
Shupe, Gerald L.

Smith, Marvin A.

Vriens, William C.

Ladle, John Noel

VERTROKKEN:

Lawrence W. Jensen. Aangekomen 15 februari 1954. Vertrokken 3 juli 1956.

Werkzaam geweest: Haarlem, Amsterdam, Zaandam als G.P., Alkmaar als G.P., Zutphen als G.P., Delft als G.P., Den Haag.

John Carl Marston. Aangekomen 15 februari 1954. Vertrokken 3 juli 1956.

Werkzaam geweest: Amsterdam, Apeldoorn, Leeuwarden, Rotterdam, Gent als G.P.

Warren D. Losee. Aangekomen 4 februari 1954. Vertrokken 3 juli 1956.

Werkzaam geweest: Zutphen, Leiden, Den Helder, Haarlem als G.P., Rotterdam.

Glenn Dorin Zohner. Aangekomen 25 januari 1954. Vertrokken 3 juli 1956.

Werkzaam geweest: Den Haag, Leiden, Zutphen, Alkmaar als G.P., Zeist als G.P., Hoofdkantoor, Amsterdam.

George Ralph Willett, Jr. Aangekomen 15 februari 1954. Vertrokken 9 juli 1956.

Werkzaam geweest: Nijmegen, Leiden, Mechelen, Groningen als G.P., Den Haag als assistent van de Zondagsschool en overziener van de O.O.V., Arnhem als D.P.

Marvin Reed Harmon. Aangekomen 13 maart 1954. Vertrokken 20 juli 1956.

Werkzaam geweest: Zeist, Dordrecht, Leiden, Amsterdam, Zwolle, Gouda als G.P.

Clifford Foster De Graw. Aangekomen 15 februari 1954. Vertrokken 30 juli 1956.

Werkzaam geweest: Mechelen, Vlaardingen, Hoofdkantoor, Arnhem als D.P., Den Haag.

Don Lewis Van Noy. Aangekomen 15 februari 1954. Vertrokken 30 juli 1956.

Werkzaam geweest: Dordrecht, Antwerpen als G.P. en D.P., Den Haag als assistent van de O.O.V. en overziener van de Zondagsschool, als overziener van de Zondagsschool en de O.O.V.

Kenneth Lawrence De Vries. Aangekomen 15 februari 1954. Vertrokken 30 juli 1956.

Werkzaam geweest: Leeuwarden als G.P., Delft, Utrecht als G.P., Mechelen als D.P. van Antwerpen, Antwerpen als D.P.

Vrijheid en Onderworpenheid.

door

Richard L. Evans

VRIJHEID en onderworpenheid: in hoeverre komen deze in conflict met elkander? Hoeveel vrijheid genieten wij, indien wij in overeenstemming met de wet moeten leven? Dat is een vraag, die de jeugd zich vaak stelt.

Met het grote beginsel van vrijheid voor zich, vragen zij zich vaak af: „Waarom kunnen wij niet iets doen, wat wij verlangen te doen — of alles wat wij willen doen”? Als God wil, dat de mensen vrij zijn, waarom dan al die beperkingen? Een gedeeltelijk antwoord hierop is: De Heer God, die ons vrijheid gaf, gaf ons ook geboden en stelde straffen in voor het niet onderhouden daarvan. Vrijheid is niet alleen voor ons, maar ook voor anderen. En om een ieder vrijheid te geven, moeten er beperkingen zijn.

Ongebreidelde vrijheid, onverantwoordelijke vrijheid, vrijheid zonder beperking is in letterlijke zin absolute anarchie. En anarchie betekent chaos.

Er bestaat eenvoudig geen duurzame vrijheid buiten de grenzen der wet. Toch denken sommige mensen, dat wanneer iemand de wetten gehoorzaamt, de geboden onderhoudt en zich richt naar de hoge standaard van maatschappelijke normen, zijn vrijheid heeft prijs gegeven.

Maar niemand heeft zijn vrijheid opgeofferd, indien hij zich aan hoge beginselen onderwerpt en leven wil binnen de grenzen door de wet gesteld. Hij heeft eenvoudig zijn vrijheid gebruikt voor het doel waarvoor zij was bedoeld, want degenen die hun vrijheid gebruiken om de wet te ontduiken en het maatschappelijk fatsoen met de voeten te treden, betalen daar een prijs voor. Wij kunnen geen wet breken — van gezondheid, van zeden, van eer of van eerlijkheid — zonder de prijs er voor te betalen. En dikwijls is de prijs van vrijheidsmisbruik het verlies van vrijheid, zoals menigeen kan getuigen, die achter de tralies zit.

Iedere gebroken wet brengt zijn straf mee, ieder genegeerd gebod zijn berouw. Een van de eerste lessen, die de jeugd moet leren, is dat vrijheid niet vrij is, geen vrijbrief om de wet terzijde te stellen. Vrijheid komt met discipline, met beperking, met rede en respect, met eer en eerlijkheid — en zij is slechts duurzaam binnen de grenzen der wet.